

Huvudman

KRISTIANSTADS KOMMUN
kommun@kristianstad.se

Beslut

Datum 2026-03-25
Dnr SI 2025:12058
Sida **1 (18)**

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Rönnowskolan H1 i Kristianstads kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Kristianstads kommun att senast den **29 september 2026** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande beslut om särskild undervisningsgrupp samt anpassad studiegång, uppgift om uppföljning av åtgärdsprogram samt arbetet mot kränkande behandling. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Kristianstads kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Kristianstads kommun ska vidta följande åtgärder

Särskilt stöd

1. Rektorn ska se till att det av samtliga beslut om undervisning i särskild undervisningsgrupp framgår elevens behov och hur stödbehovet ska tillgodoses. Det ska framgå vilka ämnen som berörs och i vilken omfattning eleven får sin undervisning i särskild undervisningsgrupp. Det ska vidare framgå vilka särskilda skäl som ligger till grund för att det särskilda stödet ska ges i en särskild undervisningsgrupp. Huvudmannen ska i samband med redovisningen av vidtagna åtgärder inkomma med åtgärdsprogrammen för de elever vid skolan som vid tidpunkten för redovisningen har undervisning i särskild undervisningsgrupp. (3 kap. 9 och 11 § § och 29 kap. 10 § skollagen samt 32 § förvaltningslagen [2017:900]).

2. Rektorn ska se till att det av samtliga beslut om anpassad studiegång framgår elevens behov och hur det ska tillgodoses. Det ska framgå vilka avvikelser som görs från den timplan och de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen. Beslut om anpassad studiegång ska också innehålla en klargörande motivering utifrån rekvisitet att beslut om anpassad studiegång får fattas om det särskilda stödet inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar. Huvudmannen ska i samband med redovisningen av vidtagna åtgärder inkomma med skolenhetens samtliga aktuella beslut om anpassad studiegång. (3 kap. 9 och 12 §§ och 29 kap. 10 § skollagen samt 32 § förvaltningslagen [2017:900]).
3. Rektorn ska se till att åtgärdsprogrammen innehåller uppgift om vem som är ansvarig för uppföljningen av åtgärdsprogrammet. Huvudmannen ska i samband med redovisningen av vidtagna åtgärder inkomma med skolenhetens samtliga aktuella åtgärdsprogram (3 kap. 9 § skollagen).

Arbete mot kränkande behandling

1. Se till att rektorn vid minst ett tillfälle under vårterminen 2026 samt ett tillfälle under höstterminen 2026 informerar all skolpersonal om följande: regleringen kring personalens skyldighet att agera då en elev kan ha utsatts för kränkande behandling samt personalens skyldighet att anmäla till rektorn om personal får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling, eller om det på något annat sätt kommit fram att eleven kan känna sig utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten. Huvudmannen ska inkomma med en redogörelse för hur och när informationen har förmedlats (1 kap. 5 § andra stycket, 2 kap. 34 a §, 5 kap. 6 §, 6 kap. 5, 6 och 10 §§ skollagen samt förordning (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2022 (Lgr 22), 2.1 Normer och värden).
2. Se till att all personal på skolan som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling, eller om det på något annat sätt kommit fram att eleven kan känna sig utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten, anmäler detta till rektorn. Huvudmannen ska dokumentera skriftligt hur många anmälningar som kommit in under perioden den 25 mars 2026 tills den 22 september 2026. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (6 kap. 5 och 10 §§ skollagen).

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i den del som avser anmälan till socialnämnden vid misstanke om att ett barn far illa.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till lund@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr SI 2025:12058) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys under hösten 2025 inlett en tillsyn av Rönnowskolan H1 i Kristianstad kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Rönnowskolan H1 följer gällande bestämmelser om utarbetande och underrättelse av åtgärdsprogram, beslut om särskild undervisningsgrupp samt anpassad studiegång, uppgift om utvärdering och uppföljning av åtgärdsprogram, stöd i enlighet med åtgärdsprogram samt arbetet mot kränkande behandling och anmälan till socialnämnden vid misstanke om att ett barn far illa.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn den 3 och 4 februari 2026. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Utarbetande och underrättelse av åtgärdsprogram

Intervjuade lärare, representanter för elevhälsan samt rektorn säger att vårdnadshavare och elever är involverade i utredningen av särskilt stöd och då åtgärdsprogram utarbetas. Av inkomna åtgärdsprogram från huvudmannen framgår att elev och vårdnadshavare medverkat i utarbetandet av åtgärdsprogram.

Det framgår även av åtgärdsprogrammen att överklagandehänvisning är bifogad. Av yttrande från huvudmannen över tjänsteanteckning framgår att elev och vårdnadshavare muntligen delges åtgärdsprogram i sin helhet. Åtgärdsprogram kan också skrivas ut och delges elev och vårdnadshavare i pappersform eller digitalt enligt överenskommelse med elev och vårdnadshavare. Information gällande rätten att överklaga besluten delges också muntligt när beslut om att upprätta åtgärdsprogram fattas.

Beslut om särskild undervisningsgrupp samt beslut om anpassad studiegång

Av inkommen informationsinhämtning framgår att det finns nio åtgärdsprogram på skolan och att eleverna i samtliga fall får särskilt stöd i form av särskild undervisningsgrupp och/eller anpassad studiegång. Fyra elever har beslut om placering i särskild undervisningsgrupp på skolenheten. Det finns fem elever som har beslut om anpassad studiegång på skolenheten. Besluten om särskild undervisningsgrupp samt anpassad studiegång har fattats inom ramen för ett åtgärdsprogram.

Skolinspektionen har tagit del av fyra aktuella åtgärdsprogram. Av åtgärdsprogrammen framgår att det är rektorn som har fattat beslut om placering i särskild undervisningsgrupp samt anpassad studiegång, vilket också bekräftas samstämmigt i intervjuer.

Av ett åtgärdsprogram avseende beslut om särskild undervisningsgrupp framgår att eleven har undervisning i särskild undervisningsgrupp och det anges i vilket ämne och i vilken omfattning. Det framgår även att beslutet är fattat i samråd med elev och vårdnadshavare. Elevens behov av särskilt stöd eller vilka särskilda skäl som ligger till grund för beslutet framgår dock inte.

Av ett åtgärdsprogram avseende beslut om anpassad studiegång framgår elevens behov av särskilt stöd men det framgår inte vilka ämnen som berörs eller vilka avvikelser som har gjorts från gällande timplan. Av ytterligare ett åtgärdsprogram avseende beslut om anpassad studiegång framgår vilka ämnen som berörs och vilka avvikelser som gjorts i

förhållande till gällande timplan. Det framgår däremot inte elevens behov av särskilt stöd.

När Skolinspektionen i intervju framhåller att elevernas behov av särskilt stöd inte alltid tydligt framgår av vissa åtgärdsprogram svarar rektorn att skolan behöver förbättra detta. På Skolinspektionens fråga om varför elevers behov inte alltid framkommer i skolans åtgärdsprogram svarar en representant från elevhälsan att det var den tidigare specialpedagogen som skrivit vissa åtgärdsprogram och att variationen i åtgärdsprogram kan bero på dubbeldokumentation. En lärare säger i samband med intervju att det stämmer att det är otydligt vilken stödåtgärd en elev ska ha då det endast står "förkortad skoldag" i åtgärdsprogrammet. Läraren säger att det även stämmer att det inte tydligt framgår vilka ämnen som anpassats bort eller vilken undervisningstid en elev har som har beslut om anpassad studiegång. Rektorn säger att en diskussion har förts om avvägningar kring eleven i fråga och varför hen har anpassad studiegång, men att de har missat skriva in detta och vilken undervisningstid eleven har i åtgärdsprogrammet. Rektorn säger att hen känner igen att undervisningstiden inte alltid framgår i åtgärdsprogram gällande anpassad studiegång.

I yttrande från huvudmannen över tjänsteanteckning framgår att det, enligt elevhälsans personal, finns ett underlag som motiverar beslut om åtgärdsprogram samt timplan för elever med anpassad studiegång i två olika verksamhetssystem som skolan använder sig av. I yttrande från huvudmannen framgår att rektorn vill klargöra att det rör sig om ett och samma beslut om placering i särskild undervisningsgrupp samt anpassad studiegång men att beslutet förekommer i två system.

På frågan om vilka elever som har särskild undervisningsgrupp och anpassad studiegång som särskilt stöd beskriver lärare, elevhälsans representanter samt rektorn att elevens behov styr insatserna och att eleverna generellt har omfattande och långvariga stödbehov.

Rektorn säger att gällande beslut om särskild undervisningsgrupp så rör det sig om elever som behöver en lugnare miljö eftersom eleverna inte klarar av undervisning i det stora sammanhanget. Ofta behöver eleverna gå i en mindre grupp och de riskerar att annars inte bli behöriga. En lärare beskriver att elevhälsan observerar eleverna och att eleverna har en provtid i särskild undervisningsgrupp för att se hur det funkar med åtgärderna innan beslut fattas. De avväger om eleven ska vara i gruppen på heltid eller inte samt vilka ämnen eleven ska läsa i särskild undervisningsgrupp.

En representant för elevhälsan säger att gällande elever med anpassad studiegång kan de ha haft problematisk skolgång sedan tidigare. De har i vissa fall haft täta kontakter med vårdnadshavarna och att det har varit nödvändigt med anpassad studiegång för att eleven ska kunna fokusera på

skolan. Rektorn säger att eleverna som har anpassad studiegång inte orkar med den långa skoldagen. För att kunna bli godkända i så kallade kärnämnen behöver därför andra ämnen plockas bort.

Lärare och representanter från elevhälsan säger att eleverna har fått mycket stöd innan det har fattats beslut om åtgärdsprogram. Lärare, elevhälsa och rektor beskriver att specialpedagoger arbetar mycket ute i klasserna och bistår lärare utefter elevernas behov. Rektorn säger att de först provar med exempelvis stöd av specialpedagog, men ibland fungerar det inte om kontinuitet saknas. Särskilt stöd ska vara de absolut sista insatserna som sätts in eftersom det är ingripande insatser, säger rektorn. I yttrande från huvudmannen över tjänsteanteckningen uppges att det på Rönnowskolan görs omfattande extra anpassningar inom ramen för ordinarie undervisning och att det i sin tur medför att åtgärderna som beslutas inom ramen för åtgärdsprogram är av särskilt ingripande karaktär.

Angående vilket stöd som eleverna har haft innan beslut om särskild undervisningsgrupp eller anpassad studiegång har fattats säger lärare, representanter från elevhälsa samt rektor att några elever har fått beslut om särskild undervisningsgrupp eller anpassad studiegång när de börjat på skolan medan övriga elever har fått annat stöd i ordinarie klass innan beslut har fattats, såsom specialpedagogiskt stöd. Rektorn säger att flera elever som har åtgärdsprogram är nya på skolan men att de har haft stöd på mellanstadiet. Rektorn säger att eleverna ofta har varit placerade i särskild undervisningsgrupp och att de har haft åtgärdsprogram på lägre stadier. En representant från elevhälsan säger att de gör noggranna avvägningar innan de beslutar om anpassad studiegång och att studie- och yrkesvägledare är inkopplad. Representanten säger att eleven bör ha minst grundläggande behörighet och att de tidigt har diskussion med elev och vårdnadshavare angående förutsättningarna och olika förslag på stöd. De utökar ibland med ämnen vid ett senare skede om elevens mående förbättras.

Flera lärare, representanter från elevhälsan samt rektorn anser att besluten om anpassad studiegång och särskild undervisningsgrupp är fattade på korrekta grunder i förhållande till elevernas behov. Rektorn uppger dock att det finns en kultur på skolan som innebär att anpassad studiegång och särskild undervisningsgrupp frekvent används som särskilt stöd. Rektorn uppger att hen vill bli mer restriktiv angående detta framöver och att de ska arbeta med mer stöd och resurser i ett tidigare skede.

Uppgift om uppföljning samt utvärdering av åtgärdsprogram

Av inkomna åtgärdsprogram framgår namn på vem som ska utvärdera åtgärdsprogrammet och när det ska ske. Av de åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av finns även datum för uppföljning, men namngiven person som ska följa upp åtgärdsprogrammet saknas.

En lärare säger att de på lärplattformen utvärderar eleverna varje termin eller varje läsår. En representant från elevhälsan säger att det kan vara

olika personer som ansvarar för det och att rektorn är skyldig att se till att utvärdering sker.

Några lärare säger att uppföljning av åtgärdsprogram är mentorns ansvar. Några andra lärare säger att de inte vet vem som ansvarar för uppföljning. Några lärare säger att specialpedagogerna följer upp åtgärdsprogrammen vid ett uppföljningsmöte. En representant från elevhälsan säger att de har en genomgång i specialpedagogparet och att de då ser vilken elev som ska följas upp. Rektorn säger att samma person som utvärderar åtgärdsprogrammet också följer upp åtgärdsprogrammet, vilket är den person som upprättat åtgärdsprogrammet. Då Skolinspektionen frågar om det kanske inte är tydligt för alla eftersom detta inte framgår av åtgärdsprogrammet, säger rektorn att så kan det vara.

Av yttrande från huvudmannen över tjänsteanteckning framgår att det i skolans interna system går att utläsa vem som är ansvarig för uppföljning av åtgärdsprogram och när detta ska ske.

Stöd enligt åtgärdsprogram

Lärare och rektor uppger att särskilt stöd ges till elever på skolan i enlighet med beslutade åtgärdsprogram.

Rättslig reglering

Åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärder ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas (3 kap. 9 § skollagen).

Elevens och elevens vårdnadshavare ska underrättas om det fullständiga innehållet i beslutet och hur det går till att överklaga beslutet till Skolväsendets överklagandenämnd. (3 kap. 9 §, 28 kap. 16 §, 29 kap. 10 § skollagen, 33 § förvaltningslagen).

För varje skriftligt beslut ska det finnas en handling som, bland annat, ska visa vad beslutet innehåller. Ett beslut som kan antas påverka någons situation på ett inte obetydligt sätt ska innehålla en klargörande motivering om det inte är uppenbart obehövligt. En sådan motivering ska innehålla uppgifter om vilka föreskrifter som har tillämpats och vilka omständigheter som varit avgörande för myndighetens ställningstagande. (29 kap. 10 § skollagen och 31–33 §§ förvaltningslagen). Av förarbeten framgår att kravet att motiveringen ska vara klargörande innebär att en part ska ges möjlighet att förstå hur myndigheten har resonerat i det enskilda fallet (prop. 2016/17:180 s. 320).

För en elev i grundskolan ska det särskilda stödet ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas (3 kap. 10 § skollagen).

Särskilt stöd ska ges i enlighet med en elevs beslutade åtgärdsprogram (3 kap. 9 och 10 §§ skollagen).

Särskilt stöd får ges i stället för den undervisning eleven annars skulle ha deltagit i eller som komplement till denna. Det särskilda stödet ska ges inom den elevgrupp som eleven tillhör om inte annat följer av skollagen eller annan författning (3 kap. 8 § skollagen).

Beslut om särskild undervisningsgrupp och anpassad studiegång fattas av rektorn och endast när förutsättningar föreligger (3 kap. 9, 11-12 §§ skollagen).

Om det finns särskilda skäl, får ett beslut enligt 9 § för en elev i grundskolan innebära att särskilt stöd ska ges i en annan undervisningsgrupp (särskild undervisningsgrupp) än den som eleven normalt hör till (3 kap. 11 § skollagen).

Av förarbetena framgår, rörande placering i särskild undervisningsgrupp, bland annat följande. Det är viktigt att skolor i det obligatoriska skolväsendet har en möjlighet att använda särskilda undervisningsgrupper som åtgärd för elever i behov av särskilt stöd, under förutsättning att det kan ske på ett rättssäkert sätt för eleven och elevens vårdnadshavare. Placering i en särskild undervisningsgrupp ska ses som en lösning när alternativet att låta eleven gå kvar i den ordinarie undervisningsgruppen har prövats. Placeringen ska föranledas av elevens behov och en bedömning att dessa bäst kan tillgodoses i en särskild undervisningsgrupp. De särskilda skäl som kan åberopas för ett sådant beslut är kopplade till möjligheten att skapa bättre förutsättningar att pedagogiskt hantera elevens stödbehov. Förutom inlärningsproblematik kan det handla om olika funktionsnedsättningar, språkproblem, beteendestörningar som kan ligga till grund för bedömningen att elevens behov bättre kan tillgodoses i en annan undervisningsgrupp än den ordinarie. Andra stödmöjligheter inom den ordinarie gruppen ska ha prövats i tillräcklig utsträckning innan ett sådant beslut fattas och placeringen ska föranledas av elevens behov av särskilt stöd (prop. 2009/10:165 s. 292 f.).

Om det särskilda stödet för en elev i grundskolan inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar, får beslut om avvikelser från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen fattas (anpassad studiegång). I grundskolan ska den anpassade studiegången utformas så att eleven så långt som möjligt får förutsättningar att nå behörighet till gymnasieskolans nationella program. Rektorn ansvarar för att en elev med anpassad studiegång får en utbildning som så

långt det är möjligt är likvärdig med övrig utbildning i den aktuella skolformen (3 kap. 12 § skollagen).

Av förarbeten framgår att beslut om anpassad studiegång ska föregås av noggranna överväganden, eftersom det kan innebära att eleven lämnar grundskolan utan fullständig utbildning. Elev och vårdnadshavare måste därför få information om vad ett beslut om anpassad studiegång kan innebära för elevens möjligheter att studera vidare och deras synpunkter ska inhämtas och beaktas i bedömningen. Bestämmelsen om anpassad studiegång avser situationer när andra stödåtgärder inte har gett resultat, till exempel för skoltrötta elever eller elever som av andra skäl inte är tillgängliga för utbildning (prop. 2009/10:165, s. 293, 666 f.).

Det är av stor vikt att rektorn säkerställer att det finns behov av att undervisningens omfattning inte minskas mer än vad eleven har behov av. Det är också viktigt att, när behovet av anpassning är stort och eleven endast orkar med undervisning i liten omfattning, att skolan noga avväger vilka ämnen eleven ges undervisning i (jfr Överklagandenämndens beslut den 18 februari 2018 med dnr 2017:622).

Skolinspektionens bedömning

Utarbetande och underrättelse av åtgärdsprogram

Av utredningen framgår att elev och vårdnadshavare medverkat i utarbetandet av åtgärdsprogram. Det framgår även att överklagandehänvisning är bifogat de åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av. Av intervju med rektor framgår att åtgärdsprogram inte skickas ut skriftligt till vårdnadshavare eller elev. Av kompletterande svar från huvudman framgår dock att eleven och elevens vårdnadshavare underrättas om det fullständiga innehållet i beslutet och hur det går till att överklaga beslutet till Skolväsendets överklagandenämnd. Huvudmannen uppger att om det begärs får även elev och vårdnadshavare ta del av beslutet skriftligen. Av ovan redovisade omständigheter framkommer därför inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav i denna del.

Beslut om särskild undervisningsgrupp och anpassad studiegång

Skolinspektionen bedömer att skolans arbete gällande beslut om särskild undervisningsgrupp och anpassad studiegång inte uppfyller författningarnas krav. Utredningen visar att skolan, inför beslut om anpassad studiegång och särskild undervisningsgrupp, identifierar elevens behov av stöd. Det framgår också att de elever som har stöd i form av särskild undervisningsgrupp eller anpassad studiegång har omfattande stödbehov och att andra mindre ingripande stödinsatser förekommer innan sådana beslut fattas. Särskilda skäl till grund för placering i särskild undervisningsgrupp beaktas inför beslut om sådant stöd. Inför beslut om

anpassad studiegång görs avvägningar kring vilka avvikelser som motiveras från den timplan och de ämnen som annars gäller för utbildningen innan beslut fattas. Det framkommer därmed inte annat än att beslut om särskild undervisningsgrupp och anpassad studiegång fattas när förutsättningar för detta föreligger.

Utredningen visar dock att elevens behov av stöd och hur det ska tillgodoses inte alltid framgår av besluten om särskild undervisningsgrupp och anpassad studiegång. Det framgår inte alltid i vilka ämnen eller i vilken omfattning eleven ska gå i särskild undervisningsgrupp och det framgår inte alltid vilka avvikelser från timplan, ämnen och mål som görs avseende anpassad studiegång. Besluten innehåller inte heller alltid en motivering till behovet av dessa ingripande stödinsatser; de särskilda skäl som ligger till grund för behov av särskild undervisningsgrupp respektive varför behov av anpassad studiegång föreligger och varför det särskilda stödet inte i rimlig grad kan anpassas utifrån elevens behov och förutsättningar. Besluten om särskild undervisningsgrupp och anpassad studiegång uppfyller därmed inte författningarnas krav. Stödinsatser i form av särskild undervisningsgrupp och anpassad studiegång är ingripande och det är därför viktigt att beslut om sådana åtgärder innehåller en klargörande motivering och att det är tydligt för elev och vårdnadshavare vad besluten innebär.

Uppgift om uppföljning samt utvärdering av åtgärdsprogram

Av inkomna åtgärdsprogram framgår namn och datum på vem som ska utvärdera åtgärdsprogrammet och när det ska ske. Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav i denna del.

Skolinspektionen bedömer dock att det finns brister gällande utarbetande av åtgärdsprogram. Av åtgärdsprogram framgår när uppföljning ska ske, men inte av vem. Av intervjuer framgår vidare att det inte finns en samsyn kring vem som ansvarar för uppföljningar på skolan. Att huvudmannen, enligt yttrande över tjänsteanteckning, kan se vem som följer upp åtgärdsprogrammen i sitt interna system förändrar inte denna bedömning eftersom uppgift om vem som ansvarar för uppföljningen ska anges i åtgärdsprogrammet.

Stöd enligt åtgärdsprogram

Av intervjuer framgår att elever får det särskilda stöd som de ska ha i enlighet med beslutade åtgärdsprogram. Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav i denna del.

Arbete mot kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Agerande vid kränkande behandling

Flera intervjuade elever säger att det ofta förekommer kränkningar på skolan. Elever säger att det förekommer knuffar, att elever lyfter upp varandra i luften och att det kastas grejer på skåpen eller spottas på skåpen. Elever i äldre årskurser kan slåss ibland vilket kan göra elever rädda. Elever säger vidare att elaka ord förekommer på skolan och att det råder en hård jargong. Vissa elever känner inte igen att det förekommer verbala kränkningar. Även lärare, elevhälsan och rektorn uppger i intervjuer att det förekommer verbala och fysiska kränkningar på skolan. Lärare säger att elever har en hård jargong på skolan men att det kan skilja sig mellan klasserna. De kränkningar som lärare ser är fult språk såsom "håll käften" i korridoren. En annan lärare samt rektorn säger att skolans lokaler inbjuder till bråk och det ofta finns stora ytor utan vuxna samt att lärare upplever att de inte ser alla kränkningar. Att elever slåss är ovanligt men lärare säger att framför allt killar som "knuffar och buffar lite" eller sätter sig på varandra, men det ser inte lärare som kränkningar.

På frågan vad personalen på skolan gör i situationen när elever beter sig illa mot varandra säger en elev att det beror på. Två elever säger att de flesta försöker avbryta det, om de är närvarande. Flera elever säger dock att det ofta inte finns personal närvarande då det sker kränkningar. Majoriteten av eleverna uppger att alla i personalen inte gör något när det sker kränkningar. Flera elever uppger att personalen säger att de ska göra det men att de bara går förbi i korridoren och inte gör något sedan, vilket händer ganska ofta. De flesta i personalen skulle inte reagera om de ser en kränkning, säger flera elever, och det gäller särskilt verbala kränkningar. Vissa lärare har bra relationer med eleverna men vissa lärare bryr sig inte om eleverna utanför klassrummet, säger elever. Flera elever säger att lärare förmodligen skulle ingripa vid våld, men elever säger att vissa lärare tänker om vissa elever att "han är dålig och har hetsat upp personen", och då litar de inte på att personalen bryr sig.

Då lärare får bemöta elevernas utsagor om att de inte känner sig trygga med att personal agerar säger flera lärare att de kan tänka sig att det stämmer och att det är ont om tid mellan lektioner när de ska ta sig mellan byggnaderna på skolan. Elevhälsans representanter instämmer i att lärarna har tidsbrist och att de inte alltid ingriper såvida det inte sker något allvarligt. Lärare och representanter för elevhälsan säger att det är sorgligt att eleverna känner så och att det saknas förutsättningar för en trygg miljö med tanke på lokalerna. Några lärare säger att de alltid agerar på verbala kränkningar om de hör det, och att personalen upplevs agera och lösa bråk i stunden. En representant från elevhälsan säger att det finns en hård jargong

bland elever och att hen inte tror att alla elever är trygga. En representant från elevhälsan säger vidare att alla vuxna kanske inte är observanta och stannar upp när det pågår kränkningar, även om representanten själv brukar markera i sådana situationer.

Då rektorn får bemöta elevernas utsagor om att personalen inte alltid agerar säger rektorn att det är "för djävligt" och att hen utgår från att lärare ska agera. Rektorn säger att hen inte kan säga emot elevernas upplevelse, men att hen har sett och hört att personalen agerar på kränkningar i stunden. Skolinspektionen återger att flera elever säger att lärare går förbi när kränkningar sker och kan säga att de ska ta itu med det senare men inte gör det, enligt eleverna. Rektorn säger att skolan har haft en insats där det har uppmärksammats att det funnits en intolerans hos lärare kring att en elevs beteende kan avspejla måendet. Lärarna upplever elever som stökiga, säger rektorn. Rektorn säger att hen inte upplever svaren från eleverna som förvånande. Det har dock skett en förbättring, enligt rektorn. Skolinspektionen återger vidare att elever säger att de känner att de ibland får skylla sig själva gällande att lärare inte agerar eftersom de själva har varit stökiga och då förväntas tåla att få tillbaka. Rektor säger att detta stämmer.

Anmälan till rektorn vid kränkande behandling

En elev säger att hen inte vet om skolan anmäler kränkningar. En elev säger att om det har skett verbala kränkningar kan personalen säga att det kommer bli en kränkningsanmälan, men hen vet inte om de faktiskt anmäler. Anledningen till den bristande tilltron till personalen är att elever aldrig varit med om att personalen gör en kränkningsanmälan, eventuellt ringer de polis om det är något allvarligt, svarar en elev.

En lärare samt representant från elevhälsan säger att de 22 kränkningsanmälningarna som gjorts under hösten 2025 låter som att det kan stämma överens med situationen på skolan. På Skolinspektionens fråga om hur ofta kränkningar sker svarar rektorn att kränkningar sker en gång i månaden, baserat på anmälningar. På fråga från Skolinspektionen vad rektorn faktiskt ser i verksamheten säger rektorn att de egentligen har många fler kränkningar på skolan än de 22 kränkningsanmälningar som rektorn angett och att det sker kränkningar dagligen.

På fråga om personalen följer skolans rutin säger rektorn att den som ser en kränkning ska anmäla och att skolans rutin följs. På frågan om alla i personalen anmäler alla kränkningar svarar dock rektorn nej. Rektorn har sagt till lärarna att de ska göra en anmälan när de ser och hör något. Alla anmäler dock inte allt. Det har inkommit få anmälningar, säger rektorn.

På frågan varför det inte görs fler anmälningar säger rektorn att det beror på att lärare inte tycker att en kränkning är tillräckligt grov för en anmälan. Rektorn säger att om lärarna skulle anmäla allt skulle lärarna inte göra något annat, och alla saker kanske inte är så stora. I yttrande från

huvudmannen över tjänsteanteckning uppges att rektor vill förtydliga att det exempelvis kan det handla om ett skämt som missuppfattats eller en mindre konflikt som kan lösas på plats. När situationen läses i stunden och samtliga inblandade parter är nöjda föreligger inte behov av att göra en anmälan, uppger rektorn.

Lärare säger att de alltid anmäler konkreta hot mot personer. Flera lärare uppger dock, likt rektorn, att det schemamässigt är en omöjlighet att hinna göra kränkingsanmälningar gällande alla kränkningar. På fråga från Skolinspektionen säger flera lärare i en intervjugrupp att de inte alltid anmäler alla kränkningar. Det är inte rimligt att anmäla bara för att två elever står och tjafsar, säger en lärare. På frågan om alla i personalen anmäler kränkningar svarar flera lärare i en intervjugrupp att de inte kan svara på det. En lärare säger att det i samhället finns en generell misstro mot vuxenvärlden och att lärarna inte kan berätta om allt som gjorts för eleverna, samt att elever har med sig tidigare upplevelser i bagaget som kan påverka. På frågan om elevhälsans uppfattning är att alla kränkningar som inträffar på skolan anmäls säger elevhälsans representanter att det är svårt att veta, men det kan vara så att allt inte anmäls. Representanter från elevhälsan säger att en anmälan kan falla mellan stolarna när eleverna inte vill att det ska anmälas, även om personalen anser att eleven utsatts för en kränkning. En representant säger att de alltid måste göra olika bedömningar, men om det är en solklar kränkning ska de alltid anmäla. En representant säger att hen alltid anmäler kränkningar.

En lärare säger att de kanske borde anmäla mer och att de inte anmäler alla verbala kränkningar. En lärare säger att om någon säger "jävla idiot" till en annan elev och det bara är "lite gruff" så anmäls det inte. En lärare säger att de kan se mellan fingrarna när en elev är verbalt gränslös. På frågan om de anmäler när eleven inte känner sig utsatt men det har förekommit ett fult språkbruk tvekar representanter från elevhälsan om det anmäls, och svarar "nja".

Lärare säger att framför allt killar knuffar och buffar lite eller sätter sig på varandra, men det ser de inte som kränkningar. En lärare säger att det säkert kan finnas elever som känner sig kränkta. Lärare säger att de inte anmäler i dessa fall men att strypgrepp eller slag, som förekommer enligt skolans egen enkät från hösten 2025, skulle de alltid anmäla.

På frågan vem som avgör vilka kränkningar som anmäls säger lärare att det beror på vilken relation läraren har till eleverna. En lärare säger att de kanske inte pratar tillräckligt om detta eftersom de inte vet vad gränsen för anmälan går. En lärare säger att de beaktar om elever är vänner, då tolererar de mer. En lärare säger att hen inte känner till namn på alla elever på skolan och kan därför inte alltid anmäler. Representanter från elevhälsan säger att om det uppstått en konflikt och båda parter varit

delaktiga så kan de reda ut det direkt utan kränkingsanmälan och att en anmälan görs om eleven känner sig utsatt.

Då lärare får bemöta att elever inte känner sig trygga med att personal anmäler säger en lärare att hen kan tänka sig att det stämmer. En lärare säger att det är svårt att anmäla och att hen inte vet hur andra kolleger gör. En lärare säger att de måste anmäla kränkningar. Då Skolinspektionen återger lärares utsagor om att de inte alltid anmäler kränkningar uppger representanterna från elevhälsan att personalen skiljer på kränkning och konflikt. En representant säger att det förekommer skojbråk. Som vuxen kan man uppleva att det är en kränkning, säger representanten, men lärarna kan undra var gränsen går. På frågan vem som avgör gränsen säger en representant att det gör de vuxna. Representanter för elevhälsan säger att det är sorgligt när de får ta del av elevernas bild av att de inte litar på att alla i personalen anmäler. En representant säger att det kan vara svårt för lärare att veta när de ska anmäla.

Skolinspektionen återger att lärare säger att de inte anmäler alla kränkningar och att de inte alltid anmäler på liknande sätt. Rektorn säger att detta stämmer. Då rektorn får bemöta elevernas misstro till att personalen anmäler säger rektor att det är "för djävligt". Rektorn säger att hen utgår från att lärare ska anmäla. Hen tror att de gör det men hen vet ju inte, säger rektorn. Rektorn säger att hen inte kan säga emot elevernas upplevelse.

Utredning av kränkande behandling samt anmälan till huvudmannen

Huvudmannen har lämnat in fem utredningar av kränkande behandling. Av utredningarna framgår att vårdnadshavare är kontaktade i samtliga fall och att åtgärder har vidtagits i form av samtal med inblandade parter. Det framgår även att uppföljning skett gällande vilka åtgärder som har genomförts för att kränkningen inte ska upprepas.

Lärare säger att de tror att rektorn ansvarar för att utreda kränkningar, men det kan bero på vilket typ av ärende det handlar om. Lärare säger att verbala kränkningar följs upp muntligt av lärare och att de inte dokumenteras. Representanterna från elevhälsan säger att anmälan om kränkande behandling kommer till rektorn som är ansvarig för att utreda, men att hen också kan delegera utredning till en representant för elevhälsan. Därefter skickas ärendet tillbaka till rektorn. Elevhälsans utsagor bekräftas av rektor.

På frågan om anmälningar alltid utreds säger flera lärare att de inte vet, men en lärare som anmält säger att det har fungerat bra. Elevhälsans representanter och rektorn säger att anmälningar om kränkande behandling alltid utreds.

En representant från elevhälsan säger att hen utreder anmälningar om kränkande behandling och när utredningen är klar skickas ärendet tillbaka

till rektorn och huvudmannen för godkännande. Rektorn säger att hen skickar ärendet till huvudmannen efter utredning. Av inkomna utredningar från huvudmannen framgår dokumentation om att huvudmannen godkänt utredningarna i det interna systemet.

På frågan om det sätts in åtgärder av rektorn efter att en kränkingsanmälan görs till rektor säger en lärare att en anmälan inte automatiskt genererar en åtgärd. Någon lärare säger att verbala kränkningar som anmäls kanske inte behöver följas upp av rektorn eftersom mentorn känner till när en kollega gjort anmälan. Rektorn säger att allvarlighetsgraden avgör utredningens karaktär men att elev och vårdnadshavare alltid är inkopplade i utredningen. Representanter från elevhälsan samt lärare säger att exempel på åtgärder kan vara samtal med inblandade, kontakt, återkoppling och information med vårdnadshavare, mentorer och rektorn samt att boka in uppföljning. En lärare säger att de åtgärder som rektorn vidtar kan vara att kalla till skolmöte eller att besluta om tillfällig omplacering. Rektorn säger att de åtgärder som utredningen kan landa i är återkommande samtal mellan involverade parter, vilket i regel fungerar bra. En allvarlig händelse innebar nyligen polisanmälan och avstängning, säger rektorn.

På frågan om åtgärderna är relevanta för att förhindra nya kränkningar säger en lärare att en åtgärd i form av samtal med klassen har lett till att kränkningar inte återuppstod. På frågan om det finns kränkningar som skolan inte kommer till rätta med säger representanter för elevhälsan att det är en utmaning att komma till rätta med skojbråk som kränkning och när en elev blir utsatt flera gånger. Skolan försöker vid sådana situationer sätta in insatser i klassrummet och se till att eleven inte blir själv i situationen. En representant säger att hen tycker att personalen på skolan är duktiga på uppföljningar och dialog och att kränkningar många gånger upphör. Gällande verbala kränkningar säger lärare att de även arbetar med att skapa studiero och ett gott klassrumsklimat. En representant från elevhälsan säger att skolan har haft problem med rasistiska uttryck mellan elever och då har kuratorn varit inkopplad som stöd i det åtgärdande arbetet. Elevhälsans personal har även haft ett pågående samtal om språkbruk med eleverna under flera veckors tid.

Rättslig reglering

Av 1 kap. 5 § skollagen framgår att var och en som verkar inom utbildningen aktivt ska motverka alla former av kränkande behandling.

Av 5 kap. 6 § skollagen framgår att personalen får vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero.

Av 6 kap. 5 § skollagen framgår att huvudmannen ansvarar för att personalen fullgör de skyldigheter som anges i skollagens kapitel om

åtgärder mot kränkande behandling, när den handlar i tjänsten eller inom ramen för uppdraget.

Av 6 kap. 10 § skollagen framgår att personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten ska anmäla detta till rektorn som i sin tur ska anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Av förordning (2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr22), 2.1 Normer och värden, framgår att alla som arbetar i skolan aktivt ska motverka diskriminering och kränkande behandling av individer eller grupper. Vidare framgår att lärare ska uppmärksamma och i samråd med övrig skolpersonal vidta nödvändiga åtgärder för att förebygga och motverka alla former av diskriminering och kränkande behandling.

Av förarbeten framgår att det finns en handlingsplikt för personer på samtliga nivåer inom verksamheten som får kännedom om att det förekommit trakasserier eller annan kränkande behandling. Skyldigheten att utreda förhållandet och att verka för att kränkningarna förhindras i fortsättningen gäller vare sig det förekommit någon anmälan av det barn eller den elev som blivit kränkt eller förhållandet kommit fram på annat sätt. Skyldigheten att utreda gäller så fort det kommit till skolans kännedom att det förekommit kränkningar eller att något barn eller någon elev känner sig kränkt (prop. 2005/06:38 s. 140 och 141).

Skolinspektionens bedömning

Agerande vid kränkande behandling

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans arbete gällande agerande vid kränkningar. Skolpersonal som ser eller får kännedom om en pågående situation där en elev kan vara utsatt för kränkande behandling, behöver vidta någon åtgärd för att situationen ska upphöra. Visserligen framkommer att flera intervjuade i personalen säger att de agerar då kränkningar sker, men intervjuade elever, lärare, representanter för elevhälsan samt rektorn säger att alla i personalen inte alltid agerar på alla kränkningar.

Anmälan till rektor vid kränkande behandling

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans arbete gällande anmälningar vid kränkningar. Anmälningsskyldigheten omfattar alla händelser där en elev upplever sig ha blivit utsatt för kränkande behandling eller om det på något annat sätt, till exempel genom skolpersonalens egna observationer, kommit fram att eleven kan känna sig utsatt för kränkande behandling. Visserligen framkommer det att flera lärare har anmält

kränkningar, men intervjuade elever, lärare, representanter för elevhälsan samt rektorn säger att alla i personalen inte alltid anmäler alla kränkningar.

Utredning vid kränkande behandling samt anmälan till huvudmannen

Av bifogade utredningar samt utsagor från intervjuer framgår att utredningar och åtgärder vidtas då kränkande behandling anmäls. Av bifogade utredningar samt utsagor från intervjuer framgår att anmälan till huvudmannen görs vid anmälningar om kränkande behandling. Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom dessa områden.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Kristianstads kommun verksamhet vid Rönnowskolan H1 uppfyller inte författningarnas krav vad gäller beslut om särskild undervisningsgrupp och anpassad studiegång, uppgift om uppföljning av åtgärdsprogram samt arbetet mot kränkande behandling. Det finns därför skäl att förelägga Kristianstads kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden utan konstaterade brister

Anmälan till socialnämnden vid misstanke om att ett barn far illa

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Lärare och representanter för elevhälsan uppger vid intervju att det finns en rutin för orosanmälningar till socialnämnden då det finns misstanke om att ett barn far illa och att elevhälsans personal går igenom rutinen med all personal varje läsår. Av samtliga intervjuer med lärare, elevhälsan och rektor framgår att det inte finns någon elev som borde ha varit anmäld men som inte har anmälts till socialnämnden. Representanter från elevhälsan säger att de har anmält flera elever under innevarande läsår. Rektorn har också anmält en elev under innevarande läsår. Representanter från elevhälsan uppger vidare att de anmäler elever även om socialtjänsten redan har kontakt med eleven.

Rättslig reglering

Av 29 kap. 13 § andra stycket skollagen framgår att bestämmelser om skyldigheten att vid kännedom eller misstanke om att ett barn far illa

genast anmäla det till socialnämnden finns i 19 kap. 1 § socialtjänstlagen (2025:400).

Av 19 kap. 1 § första stycket 4 p. socialtjänstlagen framgår att de som är verksamma inom verksamheter enligt skollagen är skyldiga att genast anmäla till socialnämnden om de i sin verksamhet får kännedom om eller misstänker att ett barn far illa.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav gällande anmälan till socialnämnden vid misstanke om att ett barn far illa. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Johanna Oskarsson Abraha...

Beslutsfattare

Signerat av: Johanna Oskarsson Abrahamsson

X Isabelle Vesterlund

Föredragande

Signerat av: Isabelle Vesterlund

I ärendets slutliga handläggning har även utredare David Carvajal Winberg medverkat.